

CARMEN

„Carmen” i „Cudowny Mandaryn” są dwoma poematami na cześć miłości. Tej wielkiej, obezwładniającej, prowadzącej do śmierci — lub ją przewyższającej. Dlatego zdecydowaliśmy się połączyć oba balety w jednym spektaklu. Spektaklu, który jest hymnem na cześć wszechogarniającej potęgi miłości.

Józef Opalski

Carmen — Suita

Muzyka

— Georges Bizet w instrumentacji
Rodiona Szczedrina

Choreografia

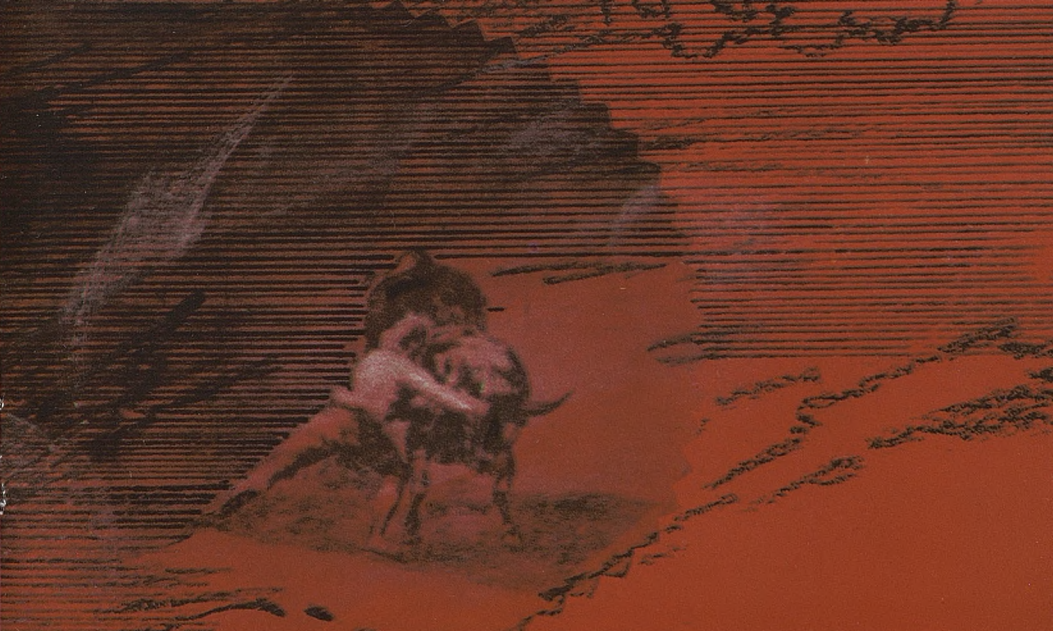
— Przemysław Śliwa

Scenografia

— Jadwiga Jarosiewicz

Asyst. choreografa — Anna Gawel

Premiera: 2.07. i 8.07.1990 r.

Carmen

— Anna Krych
Elżbieta Piwowska
Alina Towarnicka

Don Jose

— Cezary Drózd
Norbert Ples

Escamillo

— Wacław Niedźwiedź
Bogdan Szymaniuk — gościnnie Opera Bałtycka

Lud hiszpański

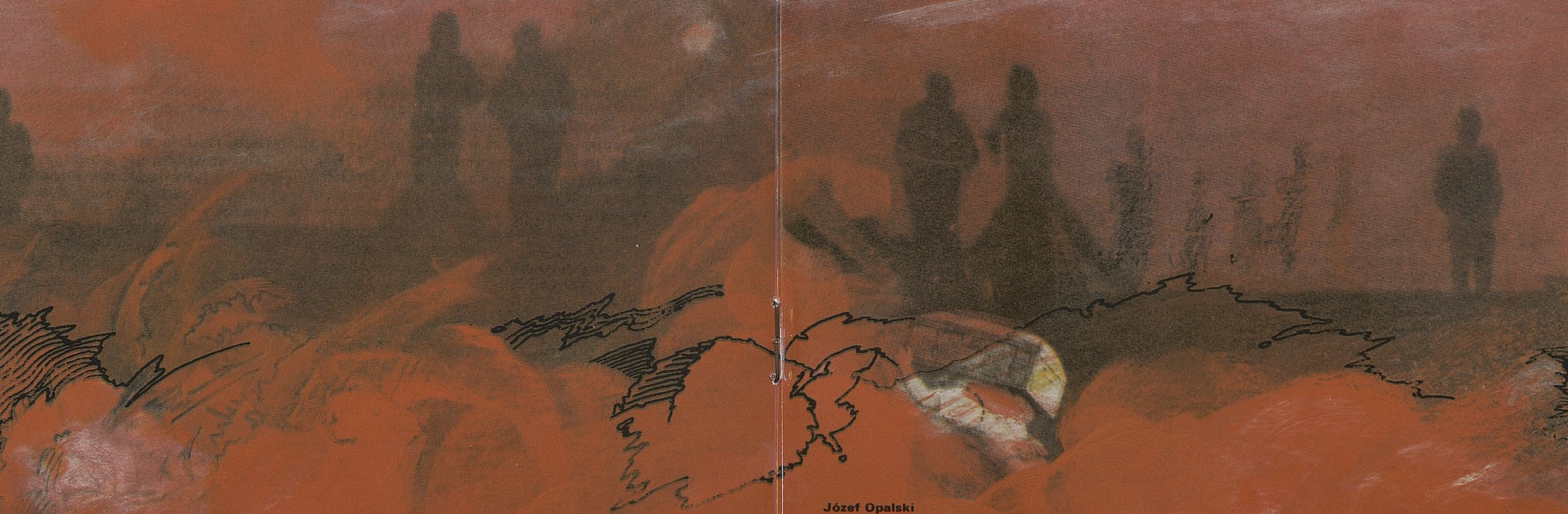
— Cezary Drózd
Norbert Ples
Wacław Niedźwiedź
Paweł Rakoczy
Tomasz Szaro
Bogdan Szymaniuk
Krzysztof Szymaniuk
Krzysztof Leszczyński
Piotr Patok

} gościnnie Opera Bałtycka

Panie:

Ilona Dworska
Irena Grodzka
Renata Godek
Grażyna Karaś
Wioletta Maciejewska
Jadwiga Michałak
Małgorzata Piechnik
Iwona Wójcik
Marzena Wojtasik

**KIEROWNIK BALETU — ANNA GAWEL
AKOMPANIATOR — TADEUSZ MARKOWSKI**

Józef Opalski

CARMEN!

Trudno o postać w dziejach opery popularniejszą! Ta ognista, hiszpańska dziewczyna jest jedną z najjaśniejszych gwiazd w konstelacji heroin operowych, dzieli zachwyty i uwielbienie słuchaczy (i marzenia śpiewaczek!) stając obok Normy, Butterfly, Toski, Traviaty... Jest symbolem i uosobieniem pełnokrwistej postaci scenicznej. Trudno też dziś wyobrazić sobie, że na premierze, która odbyła się 115 lat temu (3 marca 1875)

„Carmen” Bizeta poniosła klęskę!

Toteż rozczarowanie kompozytora przyjęciem opery było ogromne. Na ogół wszystkie recenzje potępiały jej niemoralność, wypisywano też banały o wpływach wagnerowskich a przyjęcie publiczności dalekie było od entuzjazmu... Zaledwie w trzy miesiące po premierze, 3 czerwca 1875 roku, dotarła do Paryża wiadomość — Bizet nie żyje! Zmarł w nocy z 2 na 3 czerwca na nieznaną chorobę gardła, dokładnie o godzinie, gdy w Paryżu kończył się IV akt trzydziestego trzeciego z kolei przedstawienia „Carmen”.

Uroczystości pogrzebowe były wspaniałe; tłumy publiczności chciały jakby wynagrodzić krzywdę, którą wyrządziły kompozytorowi za życia. Ironia losu wykrzywiła się szyderczo nad trumną artysty, bo oto niewiele trzeba było miesięcy, by „Carmen” zaczęła triumfalnie przemierzać sceny świata. Od premiery wiedeńskiej (23 X 1875) entuzjazm publiczności i grono wielbicieli rosły coraz chętniej: po Wiedniu oszalała Bruksela, potem Petersburg (tu po usłyszeniu „Carmen” Czajkowski przepowiedział, że wkrótce stanie się jedną z najpopularniejszych oper), Londyn i Nowy Jork. Kolejne premiery w Berlinie i Neapolu (tu zachwycił się operą Nietzsche, ogłaszając ją ideałem wszelkiej muzyki scenicznej i prawdziwym wybawieniem od „potwora wagnerowskiego dramatu”) potwierdziły sukces. Aż wreszcie historia pięknej Cyganki zawędrowała do Kairu i — Warszawy (5 VII 1882).

RODION SZCZĘDRIN

16 XII 1932, Moskwa

Kompozytor radziecki. Studiował w konserwatorium moskiewskim: kompozycję u J. Szaporina, fortepian u J. Filiera. Reprezentuje patriotyczno-ideowe podejście do problemów estetyki muzycznej. Posługuje się językiem dźwiękowym ściśle tradycyjnym; ekspresję jego muzyki określają kategorie patosu, dramatu i specyficznej, podniosłej liryki.

Ważniejsze kompozycje: orkiestrowe — symfonie (I 1957, II 1965), Opowieść o prawdziwym człowieku, poemat symfoniczny 1950, koncerty fortepianowe (I 1954, II 1966), Ozornyje czastuszki 1963; kameralne — 2 kwartety smyczkowe, Kwintet fortepianowy 1952, Suita kameralna na smyczki, harfę, akordeon i 2 kontrabasy 1964; Dwudziestu ośmiu — oratorium ku czci bohaterów ostatniej wojny 1953, Biurokratiada — kantata 1968, Poetorium — koncert na recytatora, chór żeński i mieszany i orkiestrę 1969; balety — Konik garbusek 1955, Anna Karenina 1972; opera Nie tylko miłość 1961; fortepianowe — 25 preludii i fug 1970.

Teresa Chylińska „Przewodnik koncertowy”

Carmen stała się postacią — symbolem. Nic też dziwnego, że kusi ona rozmaitych artystów do zmierzenia się z jej legendą. Zainteresował się nią także film. Począwszy od burleski Charlie Chaplina aż po wspaniałą „Czarną Carmen” Otto Premingera („Carmen Jones” 1954). Ten film stał się jedną z najoryginalniejszych interpretacji opery Bizeta. Preminger obsadził go bowiem artystami wyłącznie murzyńskimi i przeniósł akcję w lata drugiej wojny światowej, osiągając efekty rewelacyjne. Ostatnie ekranizacje Rosiego i Saury, podobnie jak przeniesienie na ekran genialnego spektaklu Petera Brooka potwierdziły atrakcyjność filmową opery.

Wielkie sukcesy odnosiła też „Carmen” w realizacjach baletowych, żeby przypomnieć tylko układ francuskiego choreografa Rolanda Petit czy balet Rodiona Szczedrina wystawiony w 1967 roku w Moskwie z fenomenalną kreacją Maji Plisieckiej.

Wersja dzieła Szczedrina, którą przedstawiamy dzisiaj na krakowskiej scenie jest luźną wariacją na tematy z „Carmen”. Rzecz dzieje się w Hiszpanii, ale Hiszpanii będącej tylko Goyowskim tłem dla rozgrywającego się dramatu namiętności i zazdrości. Milczący tłum Hiszpanek, jak antyczne Parki, obserwuje Carmen, Don Joségo i Escamillia tańczących swe przeznaczenie. Powtarzających odwieczny los kochających i odrzuconych.

ZESPÓŁ TECHNICZNY

kierownik produkcji — LESZEK TERLECKI
kierownik eksploatacji — ANDRZEJ STECKI
kierownik techniczny sceny — TADEUSZ KONIECZNY
kierownik elektryczno-akustyczny — JÓZEF RYBARCZYK
kier. prac. kraw. damskiej — ALICJA TEKIELA
kier. prac. kraw. męskiej — MARIA ODROBINA
kier. prac. perukarsko-fryzjerskiej — CZESŁAWA GWIZDAŁA
kier. prac. stolarsko-ślusarskiej — JÓZEF KMIĘC
kier. prac. modelatorskiej — ROBERT URBAN
kier. prac. tapicerskiej — MICHAŁ RZEPKA

Koordynacja pracy artystycznej

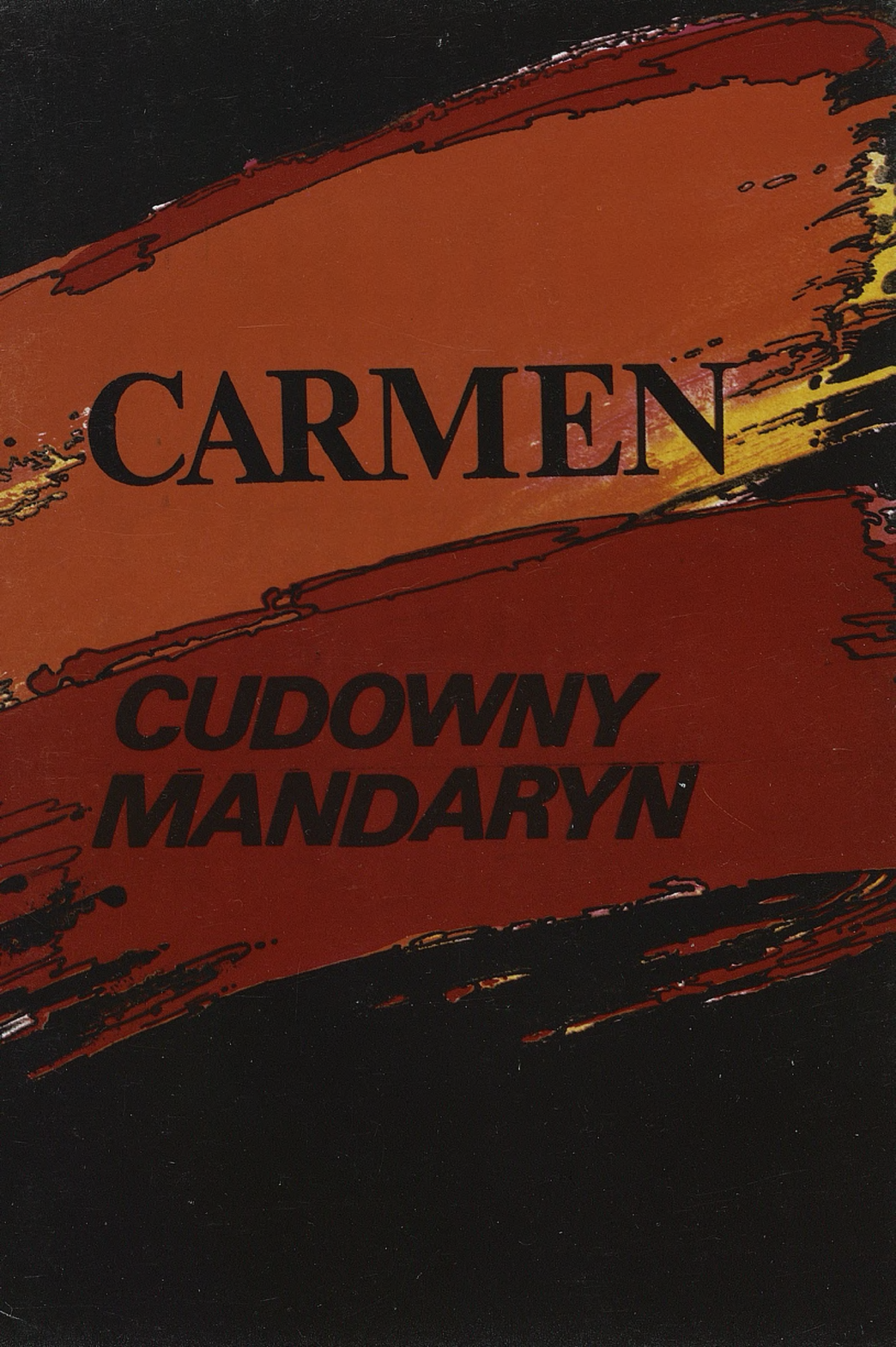
kierownik — URSZULA ŁALURNY

Biuro Obsługi Widza

kierownik — JOLANTA PISARSKA
Główny specjalista ds. reklamy — MARIAN LIDA
Opracowanie graficzne — MŚCIWOJ OLEWICZ

OPERA I OPERETKA W KRAKOWIE

DYREKCJA TEATRU 31-002 Kraków Senacka 6
DYREKTOR NACZELNY I ARTYSTYCZNY Sekretariat — tel. 22-08-79
DYREKTOR TECHNICZNY I ADMINISTRACYJNY tel. 22-62-10
BIURO OBSŁUGI WIDZA tel. 22-20-83
SCENA OPEROWA LUBICZ 48
SCENA OPERETKOWA I SCENA DZIECIĘCA
ul. Lubicz 48 centrala 21-22-66, 21-42-00
kasa 21-16-30

CARMEN

***CUDOWNY
MANDARYN***

DYREKTOR I KIEROWNIK ARTYSTYCZNY
EWA MICHNIK
DYREKTOR TECHNICZNY I ADMINISTRACYJNY
JANUSZ BYTOWSKI
KIEROWNIK LITERACKI
JÓZEF OPALSKI

ZESPÓŁ TECHNICZNY

kierownik produkcji — LESZEK TERLECKI
kierownik eksploatacji — ANDRZEJ STECKIW
kierownik techniczny sceny — TADEUSZ KONIECZNY
kierownik elektryczno-akustyczny — JÓZEF RYBARCZYK
kier. prac. kraw. damskiej — ALICJA TEKIELA
kier. prac. kraw. męskiej — MARIA ODROBINA
kier. prac. perukarsko-fryzjerskiej — CZESŁAWA GWIZDAŁA
kier. prac. stolarsko-ślusarskiej — JÓZEF KMIEĆ
kier. prac. modelatorskiej — ROBERT URBAN
kier. prac. tapicerskiej — MICHAŁ RZEPKA

Koordinacja pracy artystycznej

kierownik — URSZULA LALURNY

Biuro Obsługi Widza

kierownik — JOLANTA PISARSKA

Główny specjalista ds. reklamy — MARIAN LIDA

Opracowanie graficzne — MŚCIWOJ OLEWICZ

OPERA I OPERETKA W KRAKOWIE

DYREKCJA TEATRU 31-002 Kraków Senacka 6

DYREKTOR NACZELNY I ARTYSTYCZNY Sekretariat — tel. 22-08-79

DYREKTOR TECHNICZNY I ADMINISTRACYJNY tel. 22-62-10

BIURO OBSŁUGI WIDZA tel. 22-20-83

SCENA OPEROWA LUBICZ 48

SCENA OPERETKOWA I SCENA DZIECIĘCA

ul. Lubicz 48 centrala 21-22-66, 21-42-00

kasa 21-16-30

